

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Αριθμός Αποφάσεως 1237/2019

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Αποτελούμενο από τη Δικαστή, την οποία όρισε ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Πρωτοδικείου Αθηνών και από τη Γραμματέα

Συνεδρίασε δημοσίως στο ακροατήριό του την 2018 για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ :

Των εναγόντων :

1)

2)

3)

4)

5)

.....

29)

Των εναγομένων:

1) Της Εταιρίας

2) Της Εταιρίας

3) της Ανώνυμης Εταιρίας

4) του, πραγματικού εργοδότη και υπό την ιδιότητα του ως ομόρρυθμου εταίρου της δεύτερης εναγόμενης εταιρίας, ως μοναδικού εταίρου της πρώτης εναγόμενης και ως νομίμου εκπροσώπου της τρίτης εναγόμενης, εκπροσωπήθηκαν στο Δικαστήριο από τον πληρεξούσιο Δικηγόρο τους Κυριάκο Ροζάκη .

Οι ενάγοντες ζητούν να γίνει δεκτή η από2018 αγωγή τους, που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου με αύξοντα αριθμό εκθέσεως καταθέσεως δικογράφου/2018, η συζήτηση της οποίας ορίσθηκε για την αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο και γράφτηκε στο πινάκιο.

Κατά τη συζήτηση της υποθέσεως οι πληρεξούσιοι Δικηγόροι των διαδίκων, αφού ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους, ζήτησαν να γίνουν δεκτά, όσα αναφέρονται στα πρακτικά και στις έγγραφες προτάσεις τους.

.....

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ.

Κατά την εννοιολογική διατύπωση της σύμβασης εργασίας, όπως αυτή συνάγεται από τη διάταξη του άρθρου 648 ΑΚ και μέσω των δύο βασικών και κυρίων υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτή, ο εργαζόμενος παρέχει την εργασία του για ορισμένο ή αόριστο χρόνο στον εργοδότη και ο εργοδότης καταβάλλει το συμφωνημένο μισθό. Γενικός νομοθετικός ορισμός της έννοιας του εργοδότη δεν υπάρχει. Από το συνδυασμό όμως της ρηθείσας διατάξεως του άρθρου 648 και των διατάξεων των άρθρων 651, 652 και 653 ΑΚ προκύπτει ότι επί συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας, ως εργοδότης θεωρείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στην υπηρεσία του οποίου διατελεί, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, άλλο φυσικό πρόσωπο, το οποίο του παρέχει την εργασία αυτή και όχι απαραίτητως το πρόσωπο το οποίο προέβη στην πρόσληψή του. Συνήθως αλλά όχι πάντοτε, εργοδότης είναι ο κύριος της επιχείρησης προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων της οποίας συνάπτεται η σύμβαση. Εάν υφίσταται αμφισβήτηση ως προς το πρόσωπο του εργοδότη, για τον προσδιορισμό της πιο πάνω ιδιότητας, λαμβάνεται υπόψη πρώτα το πρόσωπο εκείνο προς το συμφέρον του οποίου παρέχεται η εργασία, αυτός δε είναι ο φορέας της επιχείρησης και περαιτέρω το πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, που φέρει τις δαπάνες και τους κινδύνους της επιχείρησης (ΑΠ 1290/2010, 873/2009). Εξάλλου, στην ημεδαπή έννομη τάξη, δεν προσδιορίζεται από το νόμο η έννοια της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης, (η οποία δεν διευκρινίζεται ούτε στο κείμενο των σχετικών Οδηγιών, όπου αναφέρεται μόνο ο όρος "επιχείρηση " ως νομική έννοια του κοινοτικού δικαίου, (απόφαση ΔΕΚ στην υπόθεση Rockfon σκέψη 25). Νοείται όμως ως επιχείρηση η περί το πρόσωπο του φορέα της οργάνωσης κεφαλαίου

και εργασίας προς επιδίωξη κέρδους, ενώ εκμετάλλευση νοείται κάθε οργανωμένη οικονομική μονάδα που αποβλέπει στην επίτευξη τεχνικού, επιστημονικού ή παραγωγικού σκοπού. Όταν η επιχείρηση είναι οργανωμένη κατά συγκεντρωτικό τρόπο σε μία παραγωγική μονάδα, οι έννοιες της επιχειρήσεως και εκμεταλλεύσεως συμπίπτουν, ενώ, εάν είναι οργανωμένη κατά μη συγκεντρωτικό τρόπο σε κλάδους παραγωγής, οι έννοιες μπορεί να διαχωρίζονται και η επιχείρηση μπορεί να αποτελείται από περισσότερες χωριστές εκμεταλλεύσεις, ανά μία εκάστη και με λειτουργική (διοικητική), οικονομική και νομική αυτοτέλεια, όπως συμβαίνει με τις θυγατρικές εταιρείες. Τούτο δεν αναιρείται από το αν σε τελικό στάδιο επέρχεται συνένωση αποτελεσμάτων σε ενιαίο λογαριασμό κερδών και ζημιών στο επίπεδο της επιχειρήσεως ή μητρικής επιχειρήσεως (ΟΛΑΠ 36/2005). Περαιτέρω, ο όμιλος εταιριών (βλ. άρθρο 42Ε παρ. 5 ν. 2190/1920 και οδηγία 94-145/ΕΚ του Συμβουλίου της 22.9.1994) χαρακτηρίζεται από κοινή διεύθυνση, κοινή οικονομική πολιτική, κοινή χρηματοδότηση, δηλ. κοινά οικονομικά συμφέροντα. Ενώ συντίθεται από πολλά αυτοτελή νομικά πρόσωπα, αποτελεί μια οικονομική ενότητα. Ο όμιλος εταιριών κατά το ελληνικό δίκαιο δεν μπορεί να θεωρηθεί, όμως, ενιαίος εργοδότης, έτσι που για διάφορα δικαιώματα του μισθωτού (μισθοί, αποζημιώσεις κλπ) να είναι υπεύθυνες όλες οι εταιρίες ανεξαρτήτως του ποια εταιρία τον απασχολεί σε κάθε συγκεκριμένη χρονική στιγμή (ΑΠ 650/82). Έτσι, επί ομίλου εταιριών, που έχουν κοινά οικονομικά συμφέροντα, ακόμη και στην περίπτωση που η σύμβαση εργασίας του μισθωτού καταρτίστηκε με μία από τις εταιρίες του ομίλου και η αξιοποίηση της εργασίας του γίνεται και από άλλες εταιρίες του ίδιου ομίλου, εργοδότης παραμένει η αντισυμβαλλόμενη του μισθωτού εταιρία, η οποία ασκεί διευθυντικό έλεγχο επί της εργασίας του και ευθύνεται για την πληρωμή των πάσης φύσεως αποδοχών του (ΑΠ 10/2018, ΕΦ ΑΘ 1183/2017, ΕΦ ΑΘ 3240/2016 δημοσιευθείσες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Στην προκειμένη περίπτωση οι ενάγοντες εκθέτουν ότι οι εναγόμενες εταιρίες έχουν νομική και οικονομική ενότητα, καθώς ταυτίζονται ως προς τις επιχειρηματικές και οικονομικές δραστηριότητές τους,, αποτελούν δε μέλη του Ομίλου Επιχειρήσεων ενώ άπασες έχουν ως νόμιμο εκπρόσωπο τους, τον τέταρτο των εναγομένων. Ότι, ειδικότερα, στα πλαίσια των ως άνω επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των εναγόμενων εταιριών, αυτοί (ενάγοντες) και κατά την ειδικότερα αναφερόμενη ημεροχρονολογία και ειδικότητα ως προς έκαστο, προσελήφθησαν από τις εναγόμενες εταιρίες και προσέφεραν τις εργασίες τους έως, οπότε και

οι τελευταίες κατέστησαν υπερήμερες ως προς την αποδοχή των προσηκόντως προσφερομένων υπηρεσιών τους(ως κατωτέρω εκτίθεται). Ότι, ωστόσο, πραγματικός εργοδότης τους ήταν ο τέταρτος των εναγόμενων, κατά τη βούληση του οποίου παρείχαν την εργασία τους και υπέγραφαν συμβάσεις εργασίας μετακινούμενοι από τη μία εταιρία στην άλλη, είτε μέσω δανεισμού, είτε μέσω οικειοθελούς αποχώρησης από την αρχική εργοδότη εταιρία, είτε παρέχοντας εργασία ατύπως σε άλλη εκ των εναγόμενων εταιριών, είτε με σύναψη νέας σύμβασης πρόσληψης ή ακόμη και επαναπρόσληψης σε κάποιες περιπτώσεις, ενώ οι ίδιοι εργάζονταν σε συγκεκριμένους χώρους από την αρχή της πρόσληψής τους έως και την με μία ενιαία σύμβαση εργασίας (όπως τους διαβεβαίωνε ο τέταρτος των εναγομένων), ο οποίος με συνεχείς δηλώσεις του προς αυτούς τους διαβεβαίωνε ότι ουδέν εργασιακό δικαίωμά τους θιγόταν (από τις τυπικές αυτές μετακινήσεις μεταξύ των εναγόμενων εταιριών και αλλαγής των συμβάσεων τους) και τους έπειθε να υπογράψουν νέες τυπικές συμβάσεις με μία από τις εναγόμενες εταιρίες κάθε φορά, αποχωρώντας οικειοθελώς από την αρχική εργοδότη εταιρία, ώστε να απεμπολήσουν, ωστόσο ως εκθέτουν εν αγνοία τους, τα εργασιακά δικαιώματά τους. Ότι, στις οι εναγόμενες εταιρίες ανέστειλαν τη λειτουργία όλων εν γένει των καταστημάτων (επιχειρήσεων) τους και έκτοτε αρνούνται να δεχθούν τις προσηκόντως προσφερόμενες υπηρεσίες εκάστου των εναγόντων, χωρίς μέχρι και το χρόνο έγερσης της υπό κρίση αγωγής να έχει καταγγελθεί η σύμβαση εργασίας τους και να έχουν λάβει τη νόμιμη αποζημίωση απόλυσης, ενώ αυθημερόν δε προσέφυγαν άπαντες οι ενάγοντες στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας. Ότι, η εν λόγω αναστολή της λειτουργίας των καταστημάτων των εναγόμενων εταιριών, και η ως εκ τούτου άρνηση αποδοχής των υπηρεσιών τους, συνιστά βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας τους, εκλαμβάνεται δε από αυτούς ως σιωπηρή καταγγελία των συμβάσεων εργασίας τους εκ μέρους των εναγόμενων, γεγονός το οποίο στους τελευταίους με σχετική εξώδικη διαμαρτυρία τους, πλην όμως αυτοί κώφευσαν. Ότι, επιπλέον, έκαστος εκ των εναγόντων δεν είχε λάβει τις δεδουλευμένες αποδοχές μηνών

Ότι, υπό τις ως άνω συνθήκες που έλαβε χώρα η καταγγελία της σύμβασης εργασίας τους, καθώς επίσης λόγω της μη αποδοχής αδικαιολογήτως της προσηκόντως προσφερόμενης εργασίας τους υπέστησαν ηθική βλάβη, καθώς προσβλήθηκε η αξία και η υπόληψή τους ως ατόμων και ως εργαζομένων. Ότι επιπροσθέτως έκαστος των εναγόντων, και ως εκτίθεται αναλυτικά, παρείχε εργασία τόσο την ημέρα της Κυριακής, όσο και πέραν του νομίμου ωραρίου

επί 14 ώρα ημερησίως, εργαζόμενοι εβδομαδιαίως ώρες πέραν των 40 ωρών (ήτοι υπερεργασία) χωρίς όμως να λάβουν ουδέποτε αμοιβή για την εν λόγω παρασχεθείσα εργασία. Με βάση αυτό το περιεχόμενο, ζητούν : 1] να αναγνωρισθεί ότι οι συμβάσεις εργασίας τους αποτελούν μία ενιαία σύμβαση εργασίας και ότι άπαντες οι εναγόμενοι τυγχάνουν εργοδότες τους, 2] να αναγνωρισθεί ότι η αναστολή λειτουργίας των καταστημάτων/επιχειρήσεων των εναγόμενων στις, συνιστά βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας τους και ως εκ τούτου η μη αποδοχή των προσήκοντος προσφερόμενων υπηρεσιών τους συνιστά άτακτη καταγγελία των συμβάσεων εργασίας τους από την αυτή ημεροχρονολογία και 3] να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον έκαστος, κυρίως με βάση τη σύμβαση εργασίας τους σε συνδυασμό με την εργατική νομοθεσία, άλλως με βάση τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού, με απόφαση που θα κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή ως προς τη σχετική αυτή καταψηφιστική διάταξη, να τους καταβάλλουν τα ειδικότερα ως προς έκαστο αναφερόμενα ποσά, τα οποία αντιστοιχούν στις εξής αξιώσεις: α] σε αποζημίωση απόλυσης, β] σε αποδοχές μη ληφθείσας αδειάς, καθώς και σε επίδομα αδειάς, γ] σε δεδουλευμένες αποδοχές μηνών, δ] σε αμοιβή για παρασχεθείσα εργασία την ημέρα της Κυριακής, ε] σε αμοιβή για παρασχεθείσα υπερεργασία και στ] χρηματική ικανοποίηση προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη έκαστος Τέλος ζητούν να καταδικασθεί το εναγόμενο στην εν γένει καταβολή της δικαστικής δαπάνης τους.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 68, 74, 75, 118, 216 παρ. 1, 218 και 219 ΚΠολΔ, συνάγεται ότι δεν επιτρέπεται η διαζευκτική ή επικουρική εναγωγή, γιατί το πρόσωπο του δικαιούχου ενάγοντος και του υπόχρεου εναγομένου πρέπει να είναι ορισμένο και θετικό και να συνάπτεται με τα πραγματικά περιστατικά που δικαιολογούν την ιδιότητα αυτού ως ενάγοντος ή εναγομένου. Διαζευκτική εναγωγή υπάρχει όταν ενάγονται περισσότερα πρόσωπα, χωρίς να προσδίδεται σε ένα από αυτά, κατά τρόπο οριστικό ή θετικό, η ιδιότητα του εναγομένου ως υπόχρεου από την έννομη σχέση της δίκης. Συνεπώς, τα αιτήματα που στηρίζονται στην εις ολόκληρον ενοχή των εναγομένων εταιριών, είναι πρωτίστως απορριπτέα ως απαράδεκτα, καθόσον δεν επιτρέπεται η επικουρική εναγωγή περισσότερων προσώπων (ΕΦΑΘ 7248/2008, ΜΠΡ ΑΘ 150/2017, ΜΠΡ ΑΘ 1380/2011 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Επιπροσθέτως, το αίτημα να αναγνωρισθεί ότι οι συμβάσεις εργασίας εκάστου των εναγόντων, ανεξαρτήτως με ποια εναγόμενη εταιρία

συνήφθησαν, αποτελούν μία ενιαία σύμβαση, καθώς όλες οι εναγόμενες εταιρίες ανήκουν στον Όμιλο Επιχειρήσεων, όλοι δε οι εναγόμενοι τυγχάνουν εργοδότες τους και για το λόγο αυτό να υποχρεωθούν άπαντες οι εναγόμενοι αλληλεγγύως και εις ολόκληρο έκαστος να καταβάλλουν τις επίδικες αξιώσεις σε έκαστο των εναγόντων, τυγχάνει απορριπτέο και ως μη νόμιμο. Και τούτο διότι, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στη μείζονα σκέψη της παρούσας, κατά την έννοια του άρθρου 648 παρ. 1 ΑΚ, εργοδότης στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο αφ' ενός δικαιούται να αξιώσει από τον εργαζόμενο την παροχή της συμφωνημένης εργασίας και αφ' ετέρου υποχρεούται να πληρώσει προς αυτόν το συμφωνημένο μισθό. Συνήθως, εργοδότης είναι το πρόσωπο που συμβάλλεται με τον εργαζόμενο κατά την κατάρτιση της σύμβασης εργασίας, που ασκεί το διευθυντικό δικαίωμα κατά την εκπλήρωση της σύμβασης και που εποπτεύει την τήρηση των όρων, υπό τους οποίους τελεί η προσφορά των υπηρεσιών του εργαζόμενου (ΕΦ ΘΕΣ 3261/2004 ΝΟΜΟΣ). Εν προκειμένω, οι ενάγοντες εκθέτουν στην ιστορική βάση της υπό κρίση αγωγής τους ότι πραγματικός εργοδότης τους ήταν ο τέταρτος εναγόμενος, παρόλο που δεν φερόταν ο ίδιος τυπικά ως εργοδότης τους αλλά η εκάστοτε εναγόμενη εταιρία που είχε συνάψει τη σχετική σύμβαση πρόσληψης, οι ίδιοι δε προσέφεραν τις υπηρεσίες τους σε όλες αδιακρίτως τις εναγόμενες εταιρίες προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων του Ομίλου, υποκείμενοι στο διευθυντικό δικαίωμα του νόμιμου εκπροσώπου αυτών (των εταιριών), ήτοι του τέταρτου εναγόμενου, τον οποίο αναφέρουν ως εν τοις πράγμασι εργοδότη τους, ενώ η πληρωμή τους όμως γινόταν από την εκάστοτε εργοδότηρια εταιρία, η οποία επωφελείτο από την προσφορά της εργασίας τους και η οποία είχε εντάξει την εργασία εκάστου ενάγοντος προς εξυπηρέτηση του επιχειρηματικού της σκοπού. Ωστόσο, ως αναφέρθηκε στη νομική σκέψη της παρούσας, ο Όμιλος Επιχειρήσεων δεν μπορεί κατά το ελληνικό δίκαιο να θεωρηθεί ως ενιαίος εργοδότης, έτσι που για διάφορα δικαιώματα του μισθωτού (μισθοί, αποζημίωση, κλπ) να είναι υπεύθυνες όλες οι εταιρίες ανεξαρτήτως του ποια εταιρία τον απασχολεί σε κάθε συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Συνεπώς, επί Ομίλου εταιριών, εργοδότης παραμένει η αντισυμβαλλόμενη του μισθωτού εταιρία, η οποία ασκεί διευθυντικό έλεγχο επί της εργασίας του και ευθύνεται για την πληρωμή των πάσης φύσεως αποδοχών του. Εξάλλου δεν δύναται ο τέταρτος των εναγόμενων, να εναχθεί ως πραγματικός εργοδότης εκάστου των εναγόντων, καθώς για τη στοιχειοθέτηση της ευθύνης του και τη μετακύλιση σ' αυτόν της

ευθύνης, - ως νομίμου εκπροσώπου των εναγόμενων εταιριών-, δεν υποβάλλεται αίτημα κάμψης της νομικής αυτοτέλειας των τελευταίων, παρόλο που αυτές φέρονται κατά τους αγωγικούς ισχυρισμούς ως εργοδότες των εναγόντων.

Συνακολούθως των ανωτέρω η υπό κρίση αγωγή τυγχάνει στο σύνολό της απορριπτέα,

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

.....

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την αγωγή.

Κρίθηκε